

Konsesjoner til vindkraft og kraftledninger på Fosen og Namdalen

NVE har den 7. juni 2010 gitt konsesjon til fire vindkraftverk med nødvendige kraftledninger på Fosen og i Namdalen. En utbygging av disse vindkraftverkene kan gi vel 2 TWh ny kraftproduksjon per år, tilsvarende 4/5 av årsforbruket i Trondheim. Vindkraftverkene vil gi ny elektrisitetsproduksjon i et underskuddsområde og vil sammen med de nye kraftledningene styrke kraftbalansen og forsynings sikkerheten i Midt-Norge. Etter NVEs vurdering er vindkraftutbygging på Fosen et viktig bidrag til å følge opp politiske målsetninger om økt satsing på fornybar kraftproduksjon i Norge.

De konsesjonsgitte vindkraftverkene er Storheia (Åfjord og Bjugn kommuner), Kvenndalsfjellet (Åfjord kommune), Roan (Roan kommune) og Sørmarkfjellet (Osen og Flatanger kommuner). Det er også gitt konsesjon til 420 kV kraftledning fra Namsos til Storheia transformatorstasjon i Åfjord kommune. Vindforholdene på Fosen gjør området godt egnet til vindkraftproduksjon.

Det må bygges ut en større mengde vindkraft på Fosen for å kunne forsvare nettkostnadene med en ny 420 kV kraftledning fra Namsos via Roan til Storheia transformatorstasjon. NVE mener at utbygging av disse vindkraftverkene samlet er en god utbyggingsløsning som vil forsvare de nødvendige nettinvesteringene. Etter NVEs vurdering vil denne utbyggingsløsningen gi akseptable virkninger både for de berørte lokalsamfunn og reindrifta. NVE kan ikke se at andre prosjekter i området, gitt

et tilsvarende utbyggingsomfang, vil medføre at de samlede virkningene av utbyggingen blir mindre. I konsesjonene har NVE satt vilkår for å redusere lokale virkninger.

NVE har lagt vekt på at de konsesjonsgitte vindkraft- og kraftledningsanleggene i hovedsak har lokal og regional politisk støtte, og følger i hovedsak anbefalingene i fylkesdelplanen for vindkraft i Sør-Trøndelag.

De fire vindkraftverkene har totalt inntil 770 MW installert effekt og berører rundt 80 km² areal inklusive transformatorstasjoner og interne veier. Det innebærer bygging av inntil 330 vindturbiner forutsatt en størrelse på 2,3 MW installert effekt per turbin. Etablering av disse vindkraftverkene medfører bygging av 120 km 420 kV kraftledning, to nye 420/132 kV transformatorstasjoner i Roan og Åfjord, 62 km 132 kV kraftledning og 2 km 132 kV jordkabel.

Vindkraft på Fosen

Fosen er et av de områdene i Norge hvor det allerede er bygget vindkraftverk. Valsneset vindkraftverk i Bjugn og Bessakerfjellet vindkraftverk i Roan har vært i drift i noen år. I tillegg har Harbaksfjellet vindkraftverk tidligere fått konsesjon. De konsesjonene som nå gis vil kunne utløse utbygging også av dette prosjektet på grunn av tilgjengelig nettkapasitet når 420 kV kraftledning til Storheia etableres. Sammen med eksisterende, og tidligere konsesjonsgitteprosjekter, er det nå tilrettelagt for at det kan produseres inntil 2,4 TWh vindkraft på Fosen. Dette tilsvarer gjennomsnittlig forsyning til 115 000 norske boliger.

NVE mener at den koordinerte behandlingsprosessen av mange vindkraft- og kraftledningsprosjekter på Fosen har medført god kunnskap om samlede regionale virkninger av prosjektene. NVE har totalt mottatt 27 meldinger og søknader om vindkraftutbygging på Fosen og Namdalen. Antall vindkraftprosjekter er vesentlig redusert etter at NVE i 2009 foretok en prioritering av videre behandling av prosjektene. På bakgrunn av dette anmodet NVE om at elleve vindkraftprosjekter i regionen ble trukket. Ut over de fire prosjektene som nå er avsluttet, vil ytterligere fire prosjekter bli tatt under behandling høsten 2010. NVE vil legge betydelig vekt på hensynet til samlede virkninger for Fosen reinbeitedistrikt ved behandling av disse søknadene.

Konsesjonsgitte vindkraftverk

Vindkraftverkene, med tilhørende 132 kV kraftledninger, vil i varierende grad medføre visuelle virkninger for bebyggelse, landskap, friluftsliv, kulturminner/kulturmiljø og reiseliv/turisme. Etter NVEs vurdering kan tiltakene også medføre virkninger for reindrift og fugl. NVE konstaterer at vindkraft- og

kraftledningsprosjektene vil medføre at i underkant av 130 km² inngrepssvake naturområder bortfaller.

De konsesjonsgitte prosjektene er vesentlig endret sammenlignet med de opprinnelige planene fremlagt i meldingene. Konsesjonsprosessen har med god lokal medvirkning, bidratt til å finne frem til løsninger som har redusert virkninger for omgivelsene og ulike interesser. Flere områder med stort konfliktpotensial for reindrift, bebyggelse (visuelle virkninger og støy) og kulturminner har blitt fjernet underveis i NVEs behandlingsprosess.

Etter NVEs vurdering vil noen virkninger kunne reduseres gjennom avbøtende tiltak. For alle vindkraftverkene er det derfor satt vilkår om utarbeidelse av miljø- og transportplan, kulturminneundersøkelser, støyreducerende tiltak, tiltak for å redusere virkninger for Forsvarets radaranlegg, rutiner for varsling av ising/iskast, bruk av atkomstvei og internveier, nedleggelse av anlegget, fargevalg, reklame og last- og dimensjoneringskriterier.

NVE har i tillegg satt spesifikke vilkår for det enkelte vindkraftverket med tilhørende kraftledninger. For Roan vindkraftverk har NVE bl.a. satt vilkår om at planområdet reduseres og at noen turbiner ved Voliheia, Nilsengheia og Nuggen tas ut av planene. Dette vil redusere de visuelle virkningene, virkningene for reindrifta og direkte virkninger for kulturminner, og gjøre planområdet omtrent 10 % mindre enn omsøkt. For Sørmarkfjellet vindkraftverk har NVE satt vilkår om traséjustering og kabling av 132 kV kraftledningen for å unngå virkninger for et automatisk fredet kulturminne og samordne nye 420 og 132 kV kraftledninger. For Storheia vindkraftverk har NVE satt vilkår om at områdene sør for Laugadalen tas ut av planene av hensyn til reindrifta. Dette utgjør nesten 20 % av omsøkt planområde.

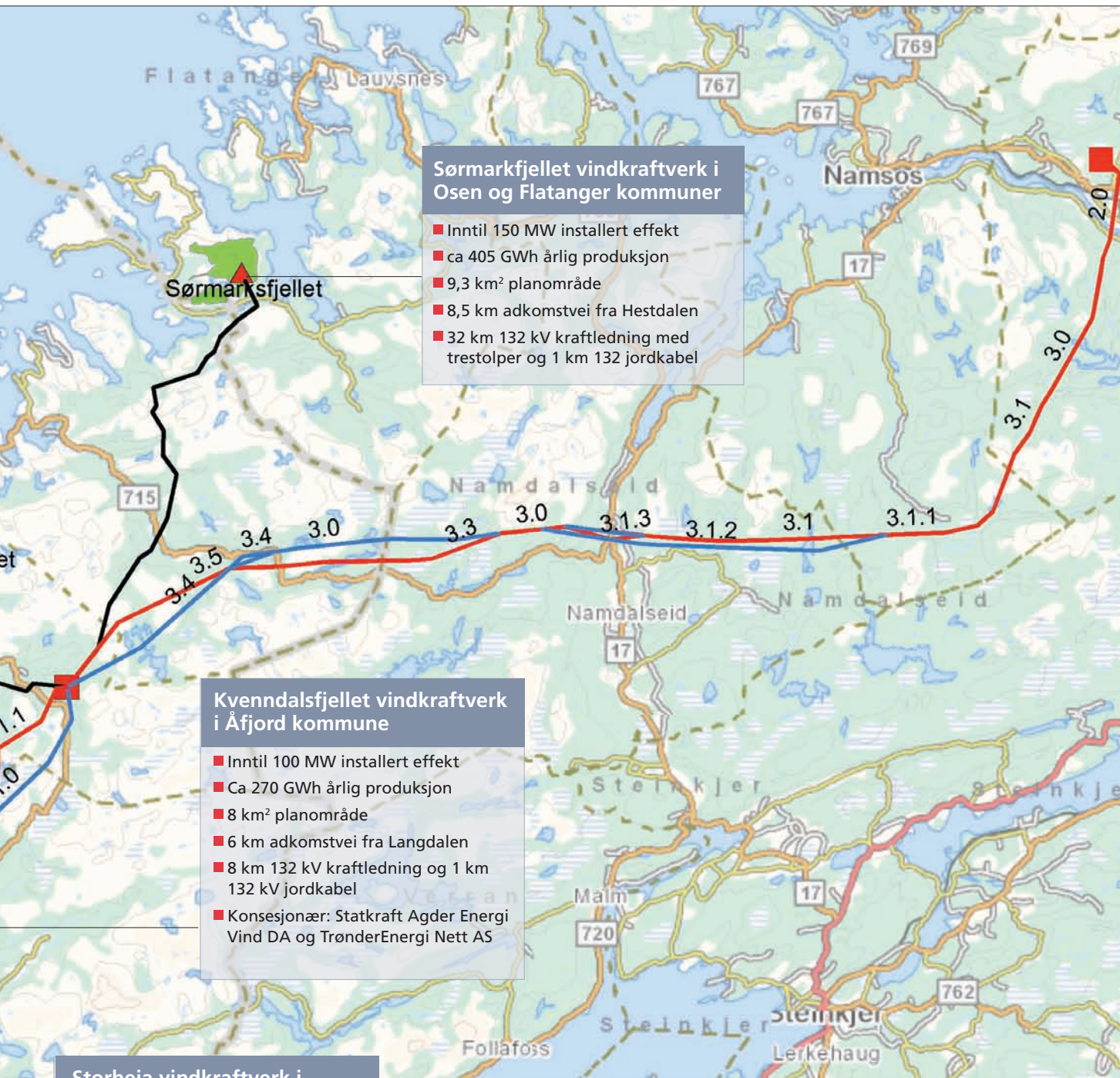
Roan vindkraftverk i Roan kommune

- Inntil 300 MW installert effekt
- ca 810 GWh årlig produksjon
- 26 km² planområde
- 20 km adkomstveier fra Nordskjørin, Straum og Tostendalen
- 20 km 132 kV kraftledning
- Konsesjonær: Sarepta Energi AS og TrønderEnergi Nett AS

NVEs konsesjonsbehandling på Fosen

- Omfattende prosess med vekt på lokal medvirkning
- Mange offentlige høringer
- 30 folkemøter
- 35 møter med lokale og regionale myndigheter
- Konsultasjon med Sametinget og reindriftnæringen
- Samordnet konsesjonsbehandling av vindkraft- og kraftledningsprosjekter har medført lang behandlingstid

Sørmarkfjellet vindkraftverk i Osen og Flatanger kommuner

- Inntil 150 MW installert effekt
- ca 405 GWh årlig produksjon
- 9,3 km² planområde
- 8,5 km adkomstvei fra Hestdalen
- 32 km 132 kV kraftledning med trestolper og 1 km 132 jordkabel

Kvenndalsfjellet vindkraftverk i Åfjord kommune

- Inntil 100 MW installert effekt
- Ca 270 GWh årlig produksjon
- 8 km² planområde
- 6 km adkomstvei fra Langdalen
- 8 km 132 kV kraftledning og 1 km 132 kV jordkabel
- Konsesjonær: Statkraft Agder Energi Vind DA og TrønderEnergi Nett AS

Storheia vindkraftverk i Bjugn og Åfjord kommuner

- Inntil 220 MW installert effekt
- Ca 600 GWh årlig produksjon
- 38 km² planområde
- 2,5 km adkomstvei fra Austdalen
- 1,5 km 132 kV kraftledning med trestolper
- Konsesjonær: Statkraft Agder Energi Vind DA

Tegnforklaring

Vindkraftverk Status

- Gitt konsesjon
- Gitt konsesjon 2004
- I drift

Kraftledninger Spenning, Status

- 132 kV, gitt konsesjon
- 420 kV, gitt konsesjon
- 420 kV, omsøkt

De konsesjonsgitte vindkraft- og kraftledningsprosjektene berører kommunene Overhalla, Namsos, Namdalseid, Flatanger, Osen, Roan, Åfjord og Bjugn.

- Transformatorstasjon, sentralnett
- ▲ Transformatorstasjon, regionalnett

Ved bygging av ny 132 kV ledning mellom Hubakken og Storheia transformatorstasjoner, skal eksisterende 66 kV ledning rives.

420 kV kraftledning Namsos-Storheia

NVE har gitt Statnett SF konsesjon til å bygge en ny 120 kilometer 420 kV kraftledning fra Namsos transformatorstasjon via Roan til nye Storheia transformatorstasjon. Det fremgår av kartet hvilke traséalternativer Statnett har fått konsesjon til å bygge. NVE gir også konsesjon til å bygge to nye transformatorstasjoner ved Haugstjønnna i Roan kommune og ved Garrabrekka i Åfjord kommune. I tillegg skal Namsos transformatorstasjon i Overhalla kommune utvides innenfor eksisterende tomt.

Kraftledningen vil ha betydning for landskapsopplevelsen i mange områder, men trasévalg og kamuflerende tiltak gjør at NVE mener de visuelle virkningene er akseptable. Den konsekvensgitte traseen medfører reduksjon av ca 30 km² inngrepsfrie naturområder. Kraftledningen får ikke direkte virkninger for kjente automatisk fredete kulturminner. Traseen tangerer foreslåtte Elgsjøen naturreservat og krysser fem vernede vassdrag uten at NVE mener at verneverdiene blir vesentlig berørt. 4 bolighus vil ligge nærmere enn 100 meter fra kraftledningen, men ingen nærmere enn ca 75 meter.

For å redusere de samlede ulempene for omgivelsene, har NVE satt vilkår om at ca 30 km eksisterende 66 kV-kraftledning skal rives på strekningene mellom Straum i Roan kommune og Hubakken i Åfjord kommune. Rivingen gjøres for å frigi deler av denne traseen til bruk for den nye ledningen. Det er i tillegg bl.a. satt vilkår om mindre traséjusteringer, kamuflerende tiltak og begrenset skogrydding. Statnett skal utarbeide en miljø- og transportplan som skal sikre at hensyn til bl.a. reindrifta, grunneiere, kulturminner og viktige funksjonsområder for fugl blir ivaretatt i anleggs- og driftsfasen. Denne planen skal være grunnlaget for NVEs miljøtilsyn på anleggene.

Mer informasjon om prosjektene finnes på www.nve.no.

FAKTA

- 120 km ny 420 kV kraftledning
- 62 km ny 132 kV kraftledning
- 40 km eksisterende kraftledning rives

Kontaktpersoner

NVE

Vassdrags- og energidirektør
Agnar Aas, tlf: 95 17 91 64
Avdelingsdirektør Rune Flatby,
tlf: 41 67 82 03
Seksjonssjef Tormod Eggan,
tlf: 91 52 50 34
Seksjonssjef Arne Olsen,
tlf: 91 54 83 87

Statnett SF

Kommunikasjonsdirektør
Tor Inge Akselsen, tlf: 95 07 95 20

Statkraft Agder Energi Vind DA:

Direktør prosjektutvikling
Knut A. Mollestad, tlf: 24 06 70 00

Sarepta Energi AS:

Daglig leder Asle Juul, tlf: 97 52 75 05

TrønderEnergi Nett AS:

Senioringeniør systemplanlegging
Tibor Szabo, tlf: 99 58 32 97

Norges vassdrags- og energidirektorat

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er et direktorat under Olje- og energidepartementet med ansvar for å forvalte landets vann- og energiresurser.

NVE skal sikre en helhetlig og miljøvennlig forvaltning av vassdragene, fremme en effektiv kraftomsetning og kostnadseffektive energisystemer og bidra til en effektiv energibruk.

NVE har en sentral rolle i beredskapen mot flom og vassdragsulykker og leder den nasjonale kraftforsyningsberedskapen.

NVE er engasjert i FoU og internasjonalt samarbeid innen sine fagområder. NVE er nasjonal fag-institusjon for hydrologi.

Hovedkontor:

Besøksadresse: Drammensveien 211.
Postboks 5091, Majorstuen 0301 Oslo
Telefon: 22 95 95 95, Telefaks: 22 95 90 00
Internett: www.nve.no

Regionkontorer

Region Midt-Norge (RM)

Trekanten,
Vestre Rosten 81,
7075 Tiller
Tlf: 72 89 65 50,
Faks: 72 89 65 51
E-post: rm@nve.no

Region Nord (RN)

Kongensgate 14-18,
P.boks 394, 8505 Narvik
Tlf: 76 92 33 50,
Faks: 76 92 33 51
E-post: rn@nve.no

Region Vest (RV)

Naustdalsvn. 1b,
P.boks 53, 6801 Førde
Tlf: 57 83 36 50,
Faks: 57 83 36 51
E-post: rv@nve.no

Region Øst (RØ)

Vangsveien 73,
P.boks 4223,
2307 Hamar
Tlf: 62 53 63 50,
Faks: 62 53 63 51
E-post: ro@nve.no

Region Sør (RS)

Anton Jenssens gt. 7
Postboks 2124,
3103 Tønsberg
Tlf: 33 37 23 00,
Faks: 33 37 23 05
E-post: rs@nve.no

Fakta

Ansvarlig redaktør: Informasjonsdirektør Sverre Sivertsen

Fagansvarlig: Siv Sannem Inderberg

Foto 1. side: Bessakerfjellet vindkraftverk. Foto: NVE

Layout: Rune Stubrud

Trykk: NVEs kopisenter

Opplag: 150